

Nro 44.

A' KEIS. R. TSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBOL.

Költ Bétsbon Ne ymbernek 29-dik napján 1793.
ejztendőben.

Olasz Ország.

A Genuai közönséges társaságnak előjárói
hozzászólás tanácskozásai után a' Frantziák
ellen hadakozó hatalmasságokkal való szövetség-
re, és az el kezdett hadakozásnak velek égyütt
való folytatására határozták meg magokat. —
Mint hogy pedig magának a' közönséges társaság-
nak nem volna elegendő ereje tartományainak
védelmezésére: arra való nézve következő fel-
tételek alatt léptenek a' hadakozó hatalmasságok-
nak szövetségekre: 1. Hogy a' Cs. K. seregek
védelmezzék a' republikához tartozó tartomá-

nyokat. — 2. Hogy a' közöttök és Sárdinai király közt régulta támadoit pernek el igazításában segítségére légyenek a' szövetséges hatalmasságok. — 3. Hogy minden mostan birtokokban lévő tartományoknak garantiáját magokra válallyák, az az, meg ne engedjék, hogy akár egy, akár más által ki különböztessenek azoknak birtokából. Így lévén már a' dolog, azon iparkodnak a' *Génuai* republikának kormányozói, t. i. a' *Doge* és a' nagy tanács, hogy hadi seregeik, mind a' szárazon, mind a' vizen ollyatén állapotba tétetessenek, hogy mind a' közönséges ellenség ellen hasznosan dolgozhassanak, mind birtokaikat őrizhessék. Méltó leszzen itten meg jegyeznünk, hogy a' nevezett republikának a' két test őrző német regementeken kívül, a' mellyek t. i. a' *Dogének* és *Génua* városának batorságára vagynak reodeltetve, békességnek idején 3000 főből álló reguláris serege vagyon, a' tengeren pedig leg fellyebb 6 gályája, néhány apró bárkákon kívül. A' tartománybeli katonaság valamivel többre megyen 20000 nél; de ez még eddig nem arra való volt, hogy valamit tehetett volna a' reguláris és fegyverben gyakoroltatott seregek ellen, hanem; minthogy, mind a' közönséges társaságnak magának, mind kiváltképen a' kereskedő lakosoknak nagy bővséggel vagyon a' pénzek: könnyű leszzen nékik magokat olly lábra állítani, a' mellyen sokat használhatnak a' szövetséges Fejedelmeknek. (I.)

Florentziából tudósítatunk, hogy a' Nápolyi udvarnál lévő Sárdinai követ *Gr. Castell Alfieri*, a' Florentziai nagy hertzegnél keményen kezdete azon 2000 emberből álló sereget, vagy pedig a' helyet *aequivalens* summa pénzt sürgetni, a' mellynek adására azon esetben, ha Sardinia valamelly ellenség által meg támadtatna, magát le kötelezte.

A' Nápolyi király parantsolatot küldött a' Nápolyi bankosokhoz, hogy azon 4 millió duc.

tiből álló summa (a' Nápolyi ducati ezüst pénz, és 1 forintot 's 36 krajtzárt telzen a' mi pénzünk szerént; a' *Magyar Almanakban* a' több hasznos dolgok közt, minden Európai pénzeknek nemei, 's azoknak a' mi pénzünk szerént való valorjai, alphabetum szerént lésznek fel jegyeztetve) melylyet a' Frantzia kereskedők nállok le tettenek, a' Frantzia Országban meg károsított Spanyól kereskedőknek számokra confiscáltasson.

Dánia.

Valamiképen a' Florentzai nagy hertzegeget, és *Genuai* köz társaságot, a' szövetséges Fejedelmeknek égygyességekre kényszerítették, az égygyesült Spanyól és Anglus hajók: épen úgy akar bánni az Angliai udvar a' Dániai és Svéciai udvarokkal is. A' *Koppenhágában* múltató Anglus követ azt kívánta a' Dániai ministeriumtól, hogy minden Frantziákkal való kereskedésről mondgyon le, avagy világosabban szólván, fogjon fegyvert a' Frantziák ellen. Hasonló fel tételt tétetett a' Prussiai király, maga ottan lévő követe által. — Ezen kívánságnak sürgetésére néhány Angliai hadakozó hajók küldettek a' Dániai ki kötő helyekbe. A' *Londoni* és *Berlini* udvaroknak kívánságokra Gróf *Bernsdorf* minister által válaszfoltatott a' Dániai király, a' mellyben provocállya magát a' két udvarokkal szerzett tractákra, magát meg sértetnek lenni mondja az által, hogy az Angliai király, hogy a' vele kötöttett szövetséggel ellenkező parantsolatokat adott a' Dániai ki kötő helyekbe küldetett hajós kormányozóknak, minekelötte néki arról hirt adott volna, égygyfersmind arra kéri az Angliai királyt, hogy ezen instructiót vegye vissza, és olyat adjon ki, a' melly a' két udvarok közt szeretett szövetséghez alkalmaztatott legyen. Továbbá arra kötelezi magát nem csak az Angliai és Prussiai, hanem minden szövetséges Fejedelmek előtt, hogy a' mennyire a'

Dánus nemzetnek java meg engedi, mindenekben kívánságokat tellyesíteni, és a' neutralitásnak leg szorosabb régulájaihoz fogja magát alkalmaztatni.

Nagy Britannia.

Lord Gordon György, a' ki is a' Londonban 1780 ik esztendőben történt zenehonában nem utolsó figurát jádzott, és így mind ezen tselekedeteiért, mind a' szerentsérlen Frantzia királyné, és Londoni ministerium ellen irt moiskos írásáért, 5 esztendőtol fogva tömlötzbzen ütt, Novembernek elején abban meg is hólt. — Annaira bosszongodik az Angliai ministerium a' jelen való környülállások közt neutralis, avagy egygy részre sem hajlott Fejedelmekre, hogy e' folyó hólnapnak 11-dik napján tartatott gyűlésben égygyátalylyában azt végezte, hogy valakik magokat ölzve nem tsatolándják a' szövettséges Fejedelmekkel, 's hadat nem inditanak a' Frantziák ellen, úgy fogja azokat tartani, mint az Angliai udvarnak ellenségeit. Minémü szövettséget kölöit legyen az Angliai király a' Berlini, Madrítii, Nápolyi, és Lisboniai udvarokkal, már most közönségesen lehet olvasni. A' Prussiai királlyal kötött szövettségnek 4 fontos tikkelyei vagynak. Az elsőbb szerént a' Frantziák ellen való hadakozásnak körnök szakadásáig való folytatására kötelezik magokat. — A' másodikban azt igérik égygyásnak, hogy égygyás hire 's meg égygyezése nélkül senkivel békességet kötni nem fognak, 's valameddig a' Frantziák azokat a' tartományokat vissz nem adándják, a' mellyekhez égygyik vagy másik Fejedelem just tart, a' fegyvert le nem teszik. — A' harmadikban azt határozzák meg, hogy a' Frantzia nemzetnek meg szelidítésére, és törvényes békességre való kényszerítettésére, minden vele való kereskedést félben szakasztanak, 's másokkal is félbe szakasztatnak. — A' negyedik:

ben azt végezték el, hogy egy neutralis, az az, világosan ki mondván, egy Frantziák ellen fegyvert nem fogott nemzet hajóinak sem engednek magok ki kötő helyeikbe szabados bé menetelt, és isendes meg maradást.

Rendkívül való módon meg örvendeztette a' *Londoni* udvart *Hood* Admirálnak az a' levele, mellyben arról tett jelentést, hogy az Angliai, Spauyól, és Nápolyi égyyesült seregek ditsösségesen gyözedelmeskedtenek a' patriota seregeken Oct. 8-dikán. A' mint *Hood* Admirál jelentette, igen nagy vesztesége vólt a' Frantziáknak, nemcsak, el hüllott embereikre, hanem el vesztett tábori eszközeikre nézve is, mivel 3 huszonnégy fontos, 2 tizenhat fontos, 1 négy fontos ágyúkat, 12 izni kaliberü mazsarakat, 2 hordó puskaport, 2 puska töltéssel, és 30 bombával meg terhelt szekereket nyertének 's rontottanak ölzve a' gyözedelmes seregek.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' *Pétersburgi* udvart is annyira vette a' *Londoni* ministerium, hogy *II Katalin* Orosz Császárné is részt veszen a' Frantziák ellen való hadakozásban, 's ellenek egy flottát fog ki küldeni, a' melly hogy annyival rövidebb úton mehessen Frantzia Ország felé, parantsolatot adott *Konstantzinápolyban* lévő követének, hogy kérne szabadságot azon flottának, a' *Dardanellákon* való által mohtetésére. (*Dardanelláknak* neveztetnek azok az erősségek, a' mellyek az *Archipelagusnak* szoros öblén vagynak, és a' mellyeket 1658-éftendőben épitetett *IV Wahumed* Császár) Mint-hogy pedig az illetén körülállások közt, igen gyanakodó, és nem könnyen hajló szokott lenni a' *Konstantzinápolyi* Diván, minden oitan múlato Európai követek garantiroztak a' *Dardanelláknak* bátorságokért, és keménnyen erőssitik, hogy a' *Pétersburgi* udvarnak semmi más itkos fel tétele nem légyen, hanem egyedül a' Frantziák ellen való menetel.

Lengyel Ország.

A' Grodnói Ország gyűlése e' jelen való hólnapnak 9-dik napjáig hoízzabbitatott meg, és minekutánna, mind a' Pétersburgi, mind a' Berlini udvarokkal való tractáit végbe vitte, 's kívánságait tökéletesen bé tellyesítette volna, többnire a' Targovitzí conföderatió végzéseinek meg vizsgálására fordította idejét. A' Lengyel Országí közönséges kasszából 36 ezer Lengyel forintok rendeltettek azoknak meg jutalmaztatásokra, a' kik az új igazgatás formájának készítésében foglalatoskodnak, és a' Targovitzí conföderatió végzéseiről való értelmeiket nyomtatás által közönségesse fogják tenni.

Hadi Történetek.

A' Fortlovisi Frantzia őrizetnek előjárói, és B. Lauer Cs. K. Gen. Májor közt Novemb. 14-ik napján készitetett capitulatiónak pontyai, az azokra adatott feleletekkel égyetemben ezek vóltanak:

1. *tzikkely.* Generál Durand által fogja ugyan Fortlovis várát minden erősségeivel égyütt a' Cs. K. Generáloknak adni, ki vévén mindazáltal a' következő tzikkelyekben emlitetendő tárgyakat.

Felelet. Köteles leszen Durand Generál Fortlovist minden ki fogás nélkül mostani állapottyában a' Cs. K. vezéreknek által adni.

2. *tzik.* A' Frantzia őrizetnek szabad legyen minden hadi betsüllettel a' várból ki menni, fegyvereit, bagázsiját, és az útra szükséges eledelt magával ki vinni. — *Felelet.* Az őrizet a' Fort-Alsáce kapun ki fog ugyan hadi betsüllettel menni; hanem a' váron túl 600 lépésnire tartozik minden fegyvereit, zászlóit le rakni; lovait, tábori eleségét hátra hagyni. A' tiszteknek mindazáltal,

mind oldal fegyverek, mind paripák meg fognak hagyattatni.

3. tzik. Szabad legyen a' Frantzia őrizetnek mind ágyúit, mind munitziós szekereit magával el vinni. — *Felelet.* Tellyességgel meg nem engedtetik.

4. tzik. Nemtsak *Durand* Generálnak és az alatta lévő tiszteknek, hanem a' hadi commissariusoknak is, és minden hadi hivatalban lévőknek szabad legyen lovaikat, szekereiket, és minden vagyonaikat magokkal égyütt el vinni. *Felelet.* Egyebet nem, hanem a' mi a' második tzikkelyben meg vagyon határozva.

5. tzik. A' jelen való capitulátzió után 48 órákig szabad legyen a' Frantzia őrizetnek a' városban múlatni, és ha az az idő kevés vólna dolgalknak végben vitelekre, tóldattasson még hozzá 24 óra. — *Felelet.* Nem szabad; ma dél után 2 óraker dítal kell adni, mind az Alsáce nevű erősséget, mind a' hidon lévő ör-álló helyeket, holnap után reggel 8 óraker pedig, a' második tzikkelyben meg határozott mód szerént ki kell nékik onnan menni.

6. tzik. Szabad legyen a' Frantzia őrizetnek több colonnékban, és különböző időkben onnan ki menni. Minden colonnének bátorságára a' Fr. armádiálg Cs. K. őrizetek adattassanak. *Felelet.* Meg nem engedtetik, az egész Fr. őrizet fogságra megyen, 's a' Rajna vizén túl vitettetik.

7. tzik. Hogyha az őrizetnek lovai, és szekerei elegendők nem vólnának hadi bútorjainak el vitelekre, adattasson nékik elegendő alkalmatosság, a' *Fortlovisi* környéken fekvő sa'ukból. — *Felelet.* Epen nem. Minden névvel nevezendő vagytonok, ártilleriájok, magazinumaik, hadi és polgári casszájok, eggy szóval, minden irásait hátra fognak maradni, a' tiszteknek is tsak olly módtól fognak engedtetni, ha tulajdon lovaik nem vólnának elegendők bagázsiájiknak el vitelekre.

8. *tzik.* A' betegek továbbá is a' Fr. köz társaságnak költségén gyógyíttassanak, és tápláltassanak, minekutánna meg gyógyulnának, bocsátassanak szabadon. — *Felelet.* *Meg engedetik; hanem a' 6-dik tziikhely értelme szerént.*

9. *tzik.* A' már meg gyógyúlt, de még erőtelen katonáknak elvitetésekre elegendő szekerek engedtessenek. — *Felelet.* *Igen is, de a' fellyebb említett mód szerént.*

10. *tzik.* Minden lakosnak szabad legyen 3 hólnapok alatt ingó bingó jószágaival oda menni, a' hová néki tettzeni fog, ingatlan örökségével pedig úgy bánni, a' mint akarja. — *Felelet.* *Ez a' tziikhely a' Felséges rendeléstől fog függeni.*

11. *tzik.* Mind két részről rendeltessenek commissariusok a' Frantzia köz társasághoz tartozó minden dolgoknak feljegyzésére. — *Felelet.* *Jól vagyon.*

12. *tzik.* A' lakosoknak vagyonok vétetessen a' törvénynek ótalma alá. — *Felelet.* *Úgy kell lenni.*

13. *tzik.* Mihelyt a' jelen való capitulátzió kéz alá irás által meg erősítetik, mingyárt el foglaltathattya Generál *Laur* az *Alsácc* nevű erősséget, és a' sziget tsutisát. — *Felelet.* *Az 5 dik tziikhely szerént kell lenni a' dolognak.*

14. *tzik.* Az Fr. őrizetnek bagázsiája meg ne vizsgáltsan annak elmenetelekor. — *Felelet.* *Meg fog vizálgatni.*

Tóldalék tziikhelyek,

1. Minden Cs. K. és égyyesült seregekbeli szökött katonák, és foglyok adattassanak által a' Fr. őrizettől.

2. Hogyha ezen capitulátzióra dél után 2 óráig reá nem áll a' Fr. őrizetnek kórmányozója, vége leszen a' fegyver szűnésnek. Iratott a' Fort-

Lovisi táborban Novemb. 14-dik napján 1793 esztendőben.

Meenél inkább kegyetlenkednek a' gonosz Jakobinusok hazájokiai, és mások ellen, annál inkább nevededik ellenségeiknek számok. Kevés idő alatt Nápoly, Génua, és a' Florentziai nagy herczegség léptek a' szövetséges hatalmasságoknak társaságokba; most pedig leg közelebb a' *Máltai* vitézi rendnek nagy mestere bontotta fel velek való barátságát, mellyre kiváltképen, a' Nápolyi udvarnak, mellynek külömben is, V *Károly* Császárnak rendelése szerént, általma alatt vagon, példája által inditatott. Minekutánna t. i. tudtára adta volna nékie a' Nápolyi udvar, hogy a' Frantzia nemzetnek mostani törvénytelen igazgatóival többé égyyességben állani nem akar, következésképen, minden Frantzia ágenseket birodalmaiból ki küldött: a' *Máltai* vitézi rendnek nagy mestere is meg akarván azt mutatni, hogy semminémü barátságos szövetekezésben velek nintsen, következendő declarációt tétetett közönségessé: Soha sem ismérte ugyan meg a' *Máltai* vitézi rendnek nagy mestere, a' Frantzia quasi közönséges társaságnak függetlenségét: mindazonáltal még is annyira vette magát, hogy múlt *Martiusnak* 15-ik napján, a' Szerentsétlen XVI *Lajos* által rendeltetett plenipotentiáriusának, a' *Caumonti Seytres* *Máltai* vitéznek tovább is meg engedte azon hivatallyát viselni. Mivel pedig titkos útakon 's módokon ki tanúlta azt ő Eminentiája a' nagy mester, hogy a' nevezett *Caumonti Seytres* vitéz helyett egy *Aymár* nevezetü rendeltetett volna *Máltába* követségbe, és hogy ezen új követ immár ki is indúlt volna *Párisból*: ahozképest közönségessé teszi ő Eminentiája, hogy ennekutánna semmi névvel nevezendő biztosait, avagy más embereit bé nem fogja venni a' Fr. közönséges társaságnak, annyival inkább, mivel azt sem nem mivelheti, sem mivelni nem akarja. Iratott *Máltában* 26-ik Sept. 1793. esztendőben. (II.)

E' folyó hólnapnak 13-dik napján *Brüffelből* költ levélből olvassuk, hogy a' Cs. K. és Anglus seregek téli quártélyra fognak osztattatni; mindazonáltal olly formán, hogy akár a' Frantziák támadják meg őket, akár pedig ők a' Frantziákat, könnyű legyen őket öfzve vonni, 's oda küldeni, a' hol leg nagyobb szükség leszen reájok. Azonban eggynehány ezerből álló sereg fog a' *Sambre* vizének partjain maradni, és a' szolgálatból eggy mást fel váltani. Onnan vettük azt a' hirt is, hogy az Austriai Belgiomban táborozó seregek a' jövő télen 100 ezer emberre fognak szaporitani, és *Valencia* 's *Quesnoy* várainak a' hosszas ostromlás által le rontatott erősségei ismét meg épitetni, hogy ekképen, ha úgy történne a' Jolog, hogy azokat a' Frantziák meg szállanák, mellyet mindazonáltal nem igen reméllyük, minden ostromot ki állhassanak.

Múlt hólnapnak 15-ik, és 16-ik napjain *Mohozs* alatt seregeink és a' Frantziák közt esett véres isatának bővebb esméretére tartozik e' következendő történet is. Octob. 15-dik napját követett éjjel értésére esvén *Benyovszki* F. M. László tábornoknak, hogy az ellenség erőssen szaporodik, 's igyekezik ötet *Beaumontnak* vidékein lévő tanyáiból ki szorítani: mingyárt eggy osztály gyalogságot küldött B. Splényi Gábor regementéből, a' *Boussuait* külső őrálló helyeken vigyázott Cs. K. katonáknak segittségekre, 's eggy tüzógot a' *Lattour* dragonyos regementéből, nemcsak azért, hogy jobban vigyázhassanak az ellenségnek mozdulásaira, hanem azért is, hogyha lehetséges lehet, nyúghatatlanságba ejtsék őket. A' nevezett magyar gyalog regementnek két all kormányozói *Koppenzoller*, és *Schuh* fő hadnagyok szerentséssen végbeis vitték a' reájok bízott dolgot, eggynehány apró comandót küldvén ki még azon éjjel a' Frantziák ellen. Igen ditséretesen viselték itten magokat *Csoma* zászló tartó, és B. *Abelle* all hadnagy, a' kik nemcsak ki tanúlták a' Frantziákak fegyveres támadásait, hanem ennekfelette két ágyút

el is vettek töllök. Minthogy pedig könnyen veszedelemben eshettek volna, hogyha gyengeségeket észre vette volna az ellenség, az említett vitéz tisztek vissza vonván egy kevéssé magokat, a' bokrokban rejtettek el, 's ottan várták a' Splényi regementének osztaályait, és a' Latour dragonyosait. Hajnalban hozzájuk érkezvén *Rákoufzki* kapitány, a' két osztaály magyar gyalogsággal, és 3 tüzeg dragonyosokkal, egyesítették magokat, és mingyárt hadi rendbe állottanak, 's úgy akartak az ellenség ellen menni. A' nagy köd miatt, nem előbb, hanem 30 lépésnre látták meg a' Frantziákat, a' kik mingyárt keményen kezdettek, mind apró fegyverből, mind kártátsból a' miéinkre tüzelni, a' midőn az ágyúnk eleibe fogatott lovak közül kettő mingyárt agyon lövegett, a' kettő pedig meg szelesedvén, férré ugrott, 's fel fordította az ágyút. Ilyen módon semmi hasznát nem vévén a' miéink a' velek. lévő ágyúnak, keményen szoritattak a' Frantziák által. Ezt látván egy ifjú magyar vitéz *Pausch* compániájából való *Sánta* zászlótartó, a' compániának felével a' többi közül ki válalkozott, 's bajonétákkal rohant a' Frantziákra, 's vissza nyomta őket, 5 ágyúikat, egynéhány musztiós szekereiket, és egy zászlójokat mingyárt el vette, 's ezen szerentsés történet által felettébb meg bátorítván, tovább is üzte, és ismét 3 ágyút, egy haubitzát, egynéhány munitziós, 's bagázsias, és sebesekkel meg rakott szekereket nyert töllök. Részünkről 23 ember esett el, 74 kapott sebet, 's 4 tévelyedett el. A' meg hóltak közt volt egy igen derék vitéz tisztnk *Kern* fő hadnagy, a' meg sebesítettek közt *B. Abelle* alt hadnagy. A' Frantziák közül 407 ölettetett meg, 30 fogattatott el, ezek közt 1 kapitány, és egy regementbeli seb orvos.

Koburg hertzegnek *Bavai* fő quártélyából, leg közelebb ide küldött jelentésében következő hadi történetek olvastatnak. 1. Hogy Novemb. 12-ik napján dél után 3 tüzeg lovas, és 60 gyalog

Frantziák küldettettek ki *Auchy* felé kémlelésre; hanem derckasan tüzelvén reájok kemény lövő katonáink, tsak hamar vissza vonták magokat. II. Hogy *Boliö* F. M. Lajtánánt által Novemb. 12-ik napján tett jelentés szerént, mintegy 18000 főből álló Frantzia sereg gyűllött ölfve *Givet* mellett a' *Henegau* tartományban. — III. Hogy *Barkó* fő Strázsamester 20 *Barkó* huszárral Novemb. 13 dik napján portázni ki menvén, *Gourdinneben* fűcázsirozó gyalog és lovás Frantziák közzül 9 embert ölfve aprítottatott, 3 pedig el fogott. — IV. Hogy a' *Stuard* regementbeli *Obester Salis*, a' *Poperingben* lévő 14, vagy 1500 főből maradott Frantziák ellen ment, és egzynéhány óráig tartott velek való viaskodása után, őket onnan szerentsésen el űzte, 50, vagy 60 embereket ölfve vagdaltatta, 34-et négy tisztel együtt el fogott, egy haubitzát pedig, és néhány puska poros taligát el nyert.

Mind az Angliai, mind az Hollandiai hadakozó seregek téli quartélyba mentenek immár. — A' *Yorki* herczeg *Dornikba*, nevezetesen a' *Sz. Márton* Abbaciájába szállott bé quartélyba. — Ugyan ottan egy Angliai kurir érkezett hozzá néhány fontos hírekkel, nevezetesen, hogy a' *Royalisták* a' *Vendei* tartományban keményen meg verték a' patrióta seregeket, 's három várost el vettek tőlök — hogy *le Brün* volt Frantzia minister, a' ki *XVI Lajos* meg ölettetése után meg fogattatott, *Párisból* el szökött, 's *Londonba* ment által. — Az Hollandiai seregek, a' mellyek eddig *Mons* körül táboroztak, az *Austria*, *Henegau*, és *Namursi* tartományoknak *Izélein* téli quartélyt vettek. *Waldeck* uralkodó herczeg, és *Gr. Wartenlében* Hollandiai Gen. *Máyor Tuinban*, és *Binchében* maradtanak a' kórmányokra bízott seregekkel, holott Novemb. 3-ik napján *Tuin* mellett meg támadták a' Frantziák *Waldeck* herczegnek külső őrállóit, de a' kik az *Anspachi* vadászok által vissza verettek. *Hágából* azt írják, hogy az ideci táborozás végéhez

közelíteni láttatik, és hogy már most egyedül abban foglalatostkodnak a seregeknek kormányozói, hogy Belgiumnak határaihoz ne férkezhesse- nek a' Frantziák.

Nemtsak a' Belgiomban, hanem a' *Rajna* mellett táborozott és sok szép győzelemmel meg koronáztatott hadi seregek is téli quártély- ba küldettek Gróf *Wurmser* által, minekutánna mind a' hadi nyughatatlanságok, mind az időnek változásai miatt nyugodalomra lett volna szükségek. Ez az egész sereg *Offendorftól* fogva *Kurzenhausen* felé; alsó *Scheffelsheimon*, és *Reishofen* kerestül az úgy nevezett *Szűz Mária* hegyéig terjeszkednek ki, s oly böltsen vagynak hely- heztetve, hogy akármedly órában, ha a' szükség kívánai fogja, könnyű leszen őket öszve húzni. Önnön maga ezen seregek fő kormányozója Gr. *Wurmser* lovas hadi vezér *Hagenauhan* alsó Al- sátiának nevezetes városában, *Straßburgtól* 4 mélyföldnire szállott quártélyba. Hogy ei ne fe- leljünk Novemb. 18-dik napján reggel 8 órakor, a' *Rajna* mentében fekvő seregeinket keményen meg támadtak a' Frantziák, és valamiképen ok a' miéinket, úgy a' miéink is őket vilzsa nem verhették, szüntelen újabb s újabb seregek ér- keztén segítségükre. És így egész estéli 9 óráig szüntelen tűzben volt *Hochfeldi* lineánk. A' mint a' *Bétsi* hadi Cancellária leg utóbbi jelentésében közönségessé tétette, leg nagyobb tűzben volt *Hocze* Gen. Májornak *Buchsweiler* mellett állott hadi serege, a' melly *Huff* regementbeli *Obester* nek sebbe lett esése után egy kevésse vilzsa szo- ritatott. Gróf *Wurmser* hír adása szerént, mint- egy 200 emberök esett ei, és kapott sebet, el- lenben a' Frantziák közzül több vezett el 1000 embernél.

Minekutánna a' Prussiai seregek félben sza- kasztották volna *Landrunak* ostromát, oly véle- kedésben volt e' világ, hogy az oda költözött Cs. K. seregek meg fogják annak be zárhatásá- val elégedni. Most pedig újabb hírt vettünk *Man-*

heimből, a' melly szerént bizonyosan ostromolatni fog az említett vár, mellyet nemcsak abból gondolnak a' szomszéd tartományok, hogy a' *Spirába* vitetett ostromló ágyúk oda visszavitetek, és az ostromló seregek is öregbítettek, hanem leg inkább abból, mivel Novemb. 10 dik és 11 dik napjain kemény ágyúzás hallatott *Landau*-nak tájjékáról. Eleinte gyakorta ki ült az ottan lévő *Frantzia* őrizet, a' szomszéd helységekbe, és sok eleséget vitt oda visszavizsgálva; de már most a' körül belől fekvő helységeknek lakosai honnyaikból ki költözvén, és minden vagyonait, marháikat magokkal el vivén, nintsen a' mit el prédálhassanak, és így ha a' fegyver nem is, bizonyosan a' gyomrok fogja őket capitulációra készeríteni. Ennekfelette az őfői tábori nyavalyák is meg lehetösen kissébbítik számokat, a' mellyektől való félelem miatt készek vólnának, mind a' lakosok, mind a' katonák a' Cs. K. seregeknek kapukat nyitni, ha a' *Gvillotiné*től nem rettegnének.

Frantzia Ország.

Böltsen jegyzi meg a' *Bétsi* udvari újságoknak írója, hogy már most nem rettegvén a' *Párisi* N. Gyűlés, az időnek változásai miatt téli quartélyra menni készerítetett szövetséges Fejedelmek győzedelmeskedő fegyvereknek előmeneteltől, szüntelen abban foglalatoskoda, miként zábolázhassa, nyomhassa le, és irthassa ki belső ellenségeit. — Valamiképen mindenkor egy forma vólt fel tett tzejllyá, úgy egygy formák azok az eszközök is, a' mellyek által azt végre hajtani akarja. Ezek az eszközök pedig a' ragadozás, és az öldöklés. A' N. Gyűlésnek kégyetlen végzése, és gyilkos biztosai, a' kik minden nadrágtalanoknak társaságokon kívül valókat vagyonaiktól meg fosztanak, minden nem *Jakobinusi* indóliattal bíró előjárókat tömlöztökre hánynak, mindent, a' ki tsak leg kissébb szót bossát is ki száján a' mostani kégyetlen uralko-

dók ellen, halálra ítélnék, 's égyyszeriben gylotiniroztatnak; ezek, 's ezekhez hasonló kégyetlen eszközök és gonofz óltották meg leg inkább a' contrarevolutionnak tüzet, a' jól gondolkozó lakosokban. *Lyonnak* szomorú példája is sok békességet ohajtó helységekben meg fojtotta a' jó gondolkozásnak magvát. Találtatnak mindazonáltal még imitt amott, nevezetesen kis Britanniában számos Rojalisták, a' kik Octob. 23-dik napján diadalmat vévés a' patrioták ellen, égy-néhány várost el foglaltanak, és naponként, mind inkább inkább szaporodnak.

Jelentés.

Minthogy óriási lépésekkel siet a' jelenvaló, de már hanyatló esztendő végső el enyészéséhez: alázatosan jelenti a' *Magyar Kurir* a' Nemes Publikumnak, és E. Olvasóinak, hogy a' kiknek e' jövő 1794 esztendőnek első felén égyügyű újság leveleinek olvasására, 's meg tartására kedvek tejénd, ha lehet, még e' jövő *December* hónapban ne terheltesenek magokat jelenteni, hogy ekképen jó eleve újság borítékokat készíttethessenek számokra, mivel, ha a' mostaniak el fogynak, lehetetlen égyszerre minden olvasóimnak cöpertáikat ki nyomtattatni, és így az újság írásra szentelteti időmnek nagy részét kéntelen lézek azoknak írásokra fordítani. A' *Magyar Kurirnak* fél esztendőig való taxája 5, esztendőig pedig 10 forint lesz. Minthogy három Magyar újságok irattatnak most *Bétsben*, tapasztalásom szerént gyakran az égyiknek szöllő levél a' másiknak adattatik; az kövekezősképen, mind az olvasókra, mind az újság írókra nézve, baj és alkalmatlanság következik. Ezeknek el háritásokra, leg jobb eszköznek lenni találom, hogy a' *Magyar Kurirt* olvasni akarók, sem nem a' Cs. K. posta hivatalhoz, sem nem én hozzám útasítsák leveleiket; hanem hozzám küldendő leveleiknek felső részére írják

fel az első postának nevét, alsó részére *Bétszet*, vagy deákul ekképen *Viennae*, vagy Frantziául *a Vienne*; a' kópertának közepére pedig e' három szót: *pro Magyar Kurir*, ekképen lehetetlen lefzen a' hozzám küldendő leveleknek el tévelyedni. Arra is alázatosan kérem a' N. publicumot, hogy mind titulussaikat, mind a' posta útat, mind leg kiváltképen az utolsó postát, világosan fel jegyezni, 's hozzám meg küldeni ne terheltezzék, mivel ezeknek szoros fel nem jegyzésekből is, érdemes olvasóimra nézve alkalmatlanság, reám nézve pedig baj következhetik. Továbbá alázatosan kérettenek azok, a' kik még eddig, vagy három fertály, vagy fél, vagy egy fertály elzútdőre való abrak árát meg nem küldötték a' *Magyar Kurir* barna paripájának, méltóztassanak azt a' jövő fél elzútdőre valóval fel küldeni. — Sokan találtattak E. Olvasóim között olyanok, a' kik mingyárt *Sz. Mihály* nap után jövő fél elzútdőre is jelentették magokat nálam; de mivel rész szerént némellyeknek neveiket mostani foglalatosságaim közt fel jegyezni el felejtetem; rész szerént az általam fel jegyeztettek között is lehetnek olyanok, a' kik előbbi jelentésekről fogva szándékjokat meg változtatván, más újságoknak olvasására határozta meg magokat: ezek is méltóztassanak tehát engemet akaratjokról újjobban emlékeztetni. Erd. olvasóimnak tett ígéretem szerént, ha lehetséges lehet, még az 6 elzútdőnek végéig meg küldöm a' *Magyar Almanakot*, mellyből már 12 árkos ki nyomtattatott, sőt a' többi is el készült volna eddig, ha néhány *Tek. Vármegyék* nem késték volna, már két vagy három ízben is jelentett kérésémnek tellyesítésével. Még most is hátra vagynak *Arad, Bács, Békés, Liptó, Tólna, Torna, Torontál, Temes, Krassó, Nyitra, Poson*, és *Sopron* Vármegyéknek óhajtott válaszaik.

Doct. Decsy Sámuel.